

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 3 kwietnia 1985 r.

w sprawie szczegółowych zasad obliczania produkcji sprzedanej netto oraz produkcji sprzedanej w cenach realizacji lub zbytu dla ustalania obciążeń na Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej.

Na podstawie § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1983 r. w sprawie wysokości obciążeń na Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej oraz zasad ustalania wskaźnika przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń (Dz. U. Nr 75, poz. 339, z 1984 r., Nr 23, poz. 111 i Nr 58, poz. 292 oraz z 1985 r. Nr 13, poz. 56) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie ustala szczegółowe zasady obliczenia produkcji sprzedanej netto oraz produkcji sprzedanej w cenach realizacji lub zbytu dla ustalania obciążeń na Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej przez jednostki gospodarcze, określone w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1983 r. o Państwowym Funduszu Aktywizacji Zawodowej (Dz. U. Nr 75, poz. 334).

2. Niekrot w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) „organie założycielskim” — rozumie się przez to organy określone w § 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 29 lutego 1984 r. w sprawie szczegółowych zasad obliczania przyrostu wynagrodzeń i kwot obciążeń na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej (Dz. U. Nr 19, poz. 90),
- 2) „produkcji sprzedanej” — rozumie się przez to przychody z dokonanej na zewnątrz jednostki gospodarczej sprzedaży wyrobów, robót i usług własnej produkcji, powiększone o różnicę między wartością według cen realizacji i cen zakupu sprzedanych towarów (marże, prowizje i inne wpływy z tytułu usług handlowych) oraz o wpływy od agentów z tytułu

zryczałtowanej odpłatności za powierzenie placówek sprzedaży lub usługowych w agencję na warunkach umowy zlecenia; przez przychody z dokonanej na zewnątrz jednostki gospodarczej sprzedaży rozumie się sprzedaż na rzecz odbiorców krajowych i zagranicznych oraz traktowaną z nią na równi sprzedaż na rzecz własnej działalności inwestycyjnej i innej finansowo wyodrębnionej, biur kompletacji dostaw, sklepów fabrycznych i innych własnych punktów sprzedaży detalicznej; w jednostkach gospodarczych zaliczonych do działu „przemysł” na równi ze sprzedażą dokonaną na zewnątrz traktuje się ponadto sprzedaż na inne cele nieprodukcyjne określone w przepisach o sprawozdawczości statystycznej Głównego Urzędu Statystycznego, w jednostkach gospodarczych zaliczonych do działu „budownictwo” — sprzedaż na własne potrzeby obiektów tymczasowego zaplecza budowy, w biurach projektów zaś — sprzedaż na własne potrzeby projektów typowych oraz prowizje należne za obsługę, koordynację i nadzór usług (prac) eksportowych wykonywanych przez te biura;

- 3) „produkcji sprzedanej w cenach realizacji” — rozumie się przez to produkcję sprzedaną wyrażoną w uzyskanych cenach sprzedaży, pomniejszonych o należne z tytułu tej sprzedaży i zmniejszające wynik finansowy jednostki gospodarczej: podatek obrotowy, różnice wyrównawcze cen i rozliczenia wyrównawcze w eksporcie, a powiększonych o zwiększające wynik finansowy: dotacje przedmiotowe, łącznie z pokrywanymi z funduszy jednostki gospodarczej, różnice wyrównawcze cen i rozliczenia wyrównawcze

w eksporcie, w tym także zwrot podatku obrotowego i cel;

- 4) „koszty materialne” — rozumie się przez to obciążające działalność eksploatacyjną koszty zużycia materiałów, paliw, przedmiotów nietrwałych, obiektów tymczasowego zaplecza budowy, energii oraz usług sprzętowych, transportowych, remontowych i innych, z wyjątkiem odpisów amortyzacyjnych majątku trwałego — zaliczanych w przepisach o sprawozdawczości statystycznej Głównego Urzędu Statystycznego do kosztów materialnych według rodzaju;
- 5) „roku obliczeniowym” — rozumie się przez to rok, za który dokonuje się obliczenia obciążeń na Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej;
- 6) „roku bazowym” — rozumie się przez to rok poprzedzający rok obliczeniowy;
- 7) „okresie” — rozumie się przez to kwartały roku obliczeniowego lub bazowego;
- 8) „produktach nieporównywalnych” — rozumie się przez to sprzedawane po cenach umownych lub regulowanych:
 - a) wyroby nowe, w tym także nietypowe, oraz zmodernizowane,
 - b) roboty i usługi nie objęte cennikami,
 nieporównywalne w stosunku do sprzedawanych w roku bazowym, których cena sprzedaży została w roku obliczeniowym ustalona na innym poziomie aniżeli cena stosowana w roku bazowym, to znaczy, przy zastosowaniu innych cen materiałów i usług, stawek wynagrodzeń, narzutów kosztów pośrednich, zysku;
- 9) „technicznym koszcie wytworzenia” — rozumie się przez to sumę poniesionych na wytworzenie wyrobów, robót i usług: kosztów bezpośrednich i kosztów wydziałowych lub ich odpowiedników (np. kosztów ogólnych budowy, kosztów zakładowych jednostek badawczych);
- 10) „wskazniku” — rozumie się przez to wielkość służącą do przeliczeń cen (kursów walut) wyrażoną w procentach, obliczoną z dokładnością nie mniejszą niż jeden znak po przecinku.

§ 2. 1. Produkcję sprzedaną netto oblicza się według formuły:

$$P_n = S - M$$

gdzie użyte symbole oznaczają:

- P_n — produkcję sprzedaną netto,
 S — produkcję sprzedaną w cenach realizacji,
 M — koszty materialne, których sumę zmniejsza wzrost, a zwiększa spadek między początkiem roku a końcem okresu stanu rozliczeń międzyokresowych kosztów przygotowania nowej produkcji i remontów środków trwałych.

2. Nie uwzględnia się w wielkościach „S” i „M” wartości wyrobów (półfabrykatów), robót i usług oraz kosztów materialnych dotyczących:

- 1) sprzedaży dokonanej wewnątrz jednostki gospodarczej, zarówno wielozakładowej, jak i jednozakładowej, w ramach jej działalności eksploatacyjnej,

- 2) produktów wykonanych przez zespoły gospodarcze, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 listopada 1983 r. w sprawie zakładowych zespołów gospodarczych organizowanych w jednostkach gospodarczych produkujących na rynek (Dz. U. Nr 68, poz. 302 i z 1984 r. Nr 39, poz. 203),

- 3) budownictwa i usług eksportowych wykonanych poza granicami kraju.

3. Jeżeli ustalenie podlegającej wyłączeniu produkcji sprzedanej netto wytworzonej przez zespoły gospodarcze napotyka trudności, to produkcję sprzedaną netto wytworzoną przez te zespoły można ustalić w wysokości takiego jej procentowego udziału w produkcji sprzedanej netto jednostki gospodarczej w okresie obliczeniowym, jaki odpowiada udziałowi kwoty stanowiącej 67% wynagrodzeń zespołów gospodarczych w ogólnej sumie wynagrodzeń osobowych i bezosobowych jednostki gospodarczej w okresie obliczeniowym.

§ 3. 1. Jednostki budowlano-montażowe zwiększają wielkość „S” o wzrost, zmniejszają zaś o spadek stanu produkcji budowlano-montażowej w toku między początkiem roku i końcem okresu. Przez stan produkcji budowlano-montażowej w toku rozumie się techniczny koszt wytworzenia robót budowlano-montażowych w toku, w jednostkach państwowych zaś — także techniczny koszt wytworzenia nie zaliczonych do przychodu ze sprzedaży robót budowlano-montażowych zafakturowanych, lecz nie opłaconych w ciągu 25 dni od zakończenia roku.

2. Inne jednostki gospodarcze, nie będące jednostkami budowlano-montażowymi, mogą za zgodą organu założycielskiego, wydaną w porozumieniu z Ministrem Finansów, korygować ze względu na sezonowość produkcji lub zbytu, długotrwałość cyklu produkcyjnego lub z innych istotnych przyczyn wielkość „S” o różnicę stanów produktów, to jest produkcji w toku, półfabrykatów i wyrobów gotowych. Wielkość „S” zwiększa się o wzrost, a zmniejsza o spadek między początkiem roku a końcem okresu stanów produktów, wycenionych po technicznym koszcie wytworzenia.

§ 4. 1. Przyrost produkcji sprzedanej netto w okresie obliczeniowym stanowi różnicę między produkcją sprzedaną netto okresu obliczeniowego i odpowiadającego mu okresu bazowego, ustaloną z uwzględnieniem stanu organizacyjnego jednostki gospodarczej na koniec okresu obliczeniowego.

2. Produkcję sprzedaną netto za okresy bazowy i obliczeniowy ustala się według formuły i zasad obowiązujących w roku obliczeniowym.

3. Przyrost produkcji sprzedanej netto ustala się po wyłączeniu wpływu zmian poziomu cen.

4. Przyrost produkcji sprzedanej netto za okresy obliczeniowe ustala się narastająco od początku roku, według tych samych zasad co przyrost wynagrodzeń.

§ 5. 1. W celu wyłączenia wpływu zmian poziomu cen na przyrost produkcji sprzedanej netto:

- 1) wielkość „S” za rok (okres) bazowy i za rok (okres) obliczeniowy należy przeliczyć na ceny stosowane w pierwszym dniu roku obliczeniowego, przy czym zmiany, które nastąpiły:

- a) w ciągu roku bazowego i na pierwszy dzień roku obliczeniowego — powodują przeliczenie danych za rok bazowy,
- b) po pierwszym dniu roku obliczeniowego — powodują przeliczenie danych za okres obliczeniowy;
- 2) wielkość „M” za rok (okres) bazowy i za rok (okres) obliczeniowy może być przeliczona według zasad określonych w pkt 1.

2. Wielkość „S” podlega przeliczeniu z tytułu zmian:

- 1) cen urzędowych, regulowanych i umownych, po których następuje sprzedaż wyrobów, robót i usług w kraju, oraz związanych z tym zmian kwot podatku obrotowego i dotacji przedmiotowych, jeżeli stawka podatku lub dotacji nie uległa zmianie,
- 2) cen umownych wyrobów, robót i usług sprzedawanych na eksport na rachunek producenta, ustalonych na poziomie cen krajowych i stanowiących podstawę określenia stawek kwotowych rozliczeń wyrównawczych w eksporcie; w razie ustalenia takich cen, sprzedaż na eksport traktuje się jak sprzedaż w kraju, przy czym nie ma zastosowania przepis pkt 6,
- 3) stawek urzędowych marż handlowych, w tym również prowizji i narzutów do cen,
- 4) stawek umownych marż handlowych lub kwot marż handlowych bez względu na rodzaj marż — jeżeli tak postanowi organ założycielski z własnej inicjatywy lub na wniosek Ministra Finansów,
- 5) stawek podatku obrotowego, w tym również przyznania ulg, oraz stawek dotacji przedmiotowych, jeżeli decyzja wprowadzająca te zmiany w życie nie stanowi inaczej,
- 6) podstawowego kursu walut, jeżeli przepis wprowadzający zmianę w życie nie stanowi inaczej, oraz wysokości rozliczeń wyrównawczych w eksporcie.

3. Wielkość „M” może podlegać przeliczeniu z tytułu zmian:

- 1) cen urzędowych, regulowanych i umownych zużytych materiałów, surowców i opakowań, których co najmniej połowa rocznego zużycia jest zaliczana w kalkulacjach kosztu wyrobów, robót i usług bezpośrednio do pozycji „Materiały bezpośrednie” lub innej pozycji o podobnym charakterze,
- 2) cen paliw i energii,
- 3) cen (taryf) przewozów i cen (stawek) z tytułu pracy sprzętu budowlanego,
- 4) podstawowego kursu walut, jeżeli przepis wprowadzający zmianę w życie nie stanowi inaczej,
- 5) kwot prowizji na rzecz jednostek handlu zagranicznego i agentów zagranicznych, wywołanych zmianą podstawowego kursu walut, o której mowa w pkt 4, jeżeli jednocześnie nie uległy zmianie stawki prowizji.

Zakres przeliczeń za rok bazowy i obliczeniowy powinien być jednakowy.

4. Nie zalicza się do zmian cen (stawek), o których mowa w ust. 2 pkt 1—4 oraz w ust. 3 pkt 1 i 2, skutków:

- 1) zaniechania produkcji dotychczas wytwarzanych wyrobów, robót i usług; w tym wypadku nie przelicza się także zużytych do produkcji tych wyrobów, robót

i usług materiałów bezpośrednich lub innych kosztów materialnych zaliczanych do bezpośrednich,

- 2) uzyskania lub utraty przez wyrób znaku jakości,
- 3) udzielenia rabatów, sprzedaży wyrobów po obniżonych cenach, zwrotu kwot nienależnych, stosowania dopłat z tytułu atestacji wyrobów, sprzedaży wyrobów w partiach różnej wielkości,
- 4) bieżących zmian cen transakcyjnych,
- 5) sezonowych zmian cen zakupu lub sprzedaży,
- 6) zmiany struktury asortymentowej lub kierunków sprzedaży wyrobów, robót i usług, np. zmiany odbiorców, skierowania dostaw na rynek krajowy zamiast na eksport lub odwrotnie, sprzedaży z powinięciem określonych szczebli pośrednictwa handlowego,
- 7) zmiany rodzajów bądź proporcji zużywanych materiałów, paliw i energii, a także źródeł ich zakupu, np. zmiany dostawców, zastąpienia importu dostawami krajowymi lub odwrotnie; nie dotyczy to jednak zmian źródeł zakupu materiałów objętych obowiązkowym pośrednictwem, których skutki uznaje się za zmiany cen, określone w ust. 3 pkt 1.

5. Przez zmianę ceny rozumie się wzrost lub obniżenie ceny wyrobu, roboty, usługi, materiału lub stawek marż handlowych, zwanych dalej artykułami, przy niezmienionym ich symbolu. W razie sprzedaży lub zakupu artykułów po różnych cenach, rzeczywistą ich cenę ustala się jako cenę średnioważoną, wynikającą z podzielenia wartości ogółu dostaw przez sprzedane lub zakupione ilości artykułu. Ilość świadczonych usług można mierzyć w godzinach, jeżeli stanowią one podstawę ustalania ceny za usługę.

6. Nie przelicza się wartości produkcji sprzedanej na eksport po cenach transakcyjnych i rozliczeń wyrównawczych w eksporcie oraz kwot prowizji na rzecz jednostek handlu zagranicznego i agentów zagranicznych, o których mowa w ust. 3 pkt 5, jeżeli równocześnie ze zmianą podstawowego kursu walut uległy odpowiedniej zmianie stawki rozliczeń wyrównawczych w eksporcie.

§ 6. 1. Przeliczeń z tytułu zmian cen (stawek) dokonuje się odrębnie dla każdego artykułu.

2. Jeżeli ilość sprzedawanych lub zużywanych artykułów poszczególnych rodzajów jest duża, a udział każdego z tych artykułów w łącznej wartości „S” lub „M” jest nieznaczny, przeliczenia mogą być dokonywane dla grup artykułów, pod warunkiem że:

- 1) są one objęte symbolem Systematycznego wykazu wyrobów, w którym co najmniej pięć pierwszych znaków cyfrowych tego symbolu jest identycznych,
- 2) zaliczone do danej grupy artykuły objęte są jednym rodzajem ceny i jednakową stawką marży handlowej, podatku obrotowego lub dotacji przedmiotowej.

Ceny średnioważone grupy artykułów ustala się według zasad określonych w § 5 ust. 5.

3. Jeżeli w roku bazowym i obliczeniowym sprzedaż wyrobów, robót i usług następowała według jednolitych cen, korygowanych następnie jednolitym w po-

w szczególnych okresach wskaźnikiem zmiany cen, to jednostka gospodarcza może przychody ze sprzedaży dokonanej w roku bazowym i roku obliczeniowym przeliczyć do wartości według jednakowych cen, skorygowanych wskaźnikiem zmiany cen, stosowanym w pierwszym dniu roku obliczeniowego. Taki sam tok postępowania stosuje się w razie jednoczesnego stosowania kilku wskaźników zmian cen, odrębnych dla grup wyrobów, robót lub usług.

4. Jeżeli sprzedaż robót budowlano-montażowych następuje w roku bazowym i obliczeniowym po cenach realizacji ustalonych na podstawie kosztorysów (kalkulacji) szczegółowych, a poziom przyjętych do kosztorysów cen materiałów i usług, stawek wynagrodzeń, narzutów kosztów pośrednich lub zysku w obu tych latach różni się, to jednostka gospodarcza może przeliczyć przychody ze sprzedaży tych robót, dokonanej w okresie obliczeniowym, na poziom cen przyjęty do kosztorysów sporządzonych w drugim półroczu roku bazowego. Przeliczeń dokonuje się w sposób następujący:

- 1) ustala się przeciętny wzrost lub spadek wartości jednej normogodziny nakładu pracy oraz łącznego wskaźnika narzutu kosztów pośrednich (ogólnych budowy oraz zarządu) i zysku, obliczonego w stosunku do kosztów pracy sprzętu i transportu technologicznego, zastosowanych w kosztorysach sporządzonych w okresie obliczeniowym — w stosunku do poziomu cen kosztorysowych stosowanych w pierwszym dniu roku obliczeniowego; przez wartość jednej normogodziny nakładu pracy rozumie się sumę płacy bezpośredniej, łącznie z narzutem na płace, za jedną normogodzinę pracy, kosztów pośrednich obliczonych w stosunku do płacy bezpośredniej oraz zysku obliczonego w stosunku do sumy płacy bezpośredniej i kosztów pośrednich. Przy ustalaniu łącznego wskaźnika narzutu kosztów pośrednich i zysku uwzględnienia wymaga wpływ, jaki wywiera zmiana podstawy obliczeń w razie zmiany cen (stawek) pracy sprzętu i transportu technologicznego. Przeciętny wzrost lub spadek wartości jednej normogodziny nakładu pracy oraz łącznego wskaźnika narzutu kosztów pośrednich i zysku ustala się odrębnie dla poszczególnych rodzajów cen (regulowanych, z uwzględnieniem wysokości stawek zysku, umownych) i asortymentów robót (grup obiektów);
- 2) wylicza się na podstawie faktur za sprzedane w okresie obliczeniowym asortymenty robót (obiekty), wycenione po cenach zastosowanych w kosztorysach sporządzonych w okresie obliczeniowym:
 - a) iloczyn normogodzin nakładu pracy oraz wzrostu lub spadku wartości jednej normogodziny nakładu pracy, z uwzględnieniem jej rodzaju (pkt 1),
 - b) iloczyn kosztów pracy sprzętu i transportu technologicznego oraz wzrostu lub spadku łącznego wskaźnika narzutu kosztów pośrednich i zysku (pkt 1),
- 3) koryguje się przychód ze sprzedaży robót budowlano-montażowych dokonanej w okresie obliczeniowym o wzrost lub spadek wartości normogodzin nakładu pracy oraz łącznego wskaźnika narzutu kosztów pośrednich i zysku.

Nie przelicza się pozostałych składników ceny roboty lub obiektu (materiałów bezpośrednich, kosztów zakupu,

pracy sprzętu i transportu technologicznego), jeżeli jednocześnie nie przelicza się objętych wielkością „M”, a dotyczących tej roboty (obiekty) kosztów materiałów bezpośrednich oraz innych kosztów materialnych zaliczanych do bezpośrednich.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do przeliczeń z tytułu zmian cen usług, jeżeli podstawę wyceny stanowi godzina świadczonej usługi.

6. Każdorazową zmianę podstawowego kursu walut, po którym nastąpiła w okresie obliczeniowym sprzedaż na eksport po cenach transakcyjnych, uwzględnia się przeliczając przychód ze sprzedaży, ustalony przy zastosowaniu nowego kursu waluty, za pomocą wskaźnika. Wskaźnik oblicza się jako iloraz kursu waluty, po którym następuje sprzedaż, obowiązującego w pierwszym dniu roku obliczeniowego (licznik) i w dniu dokonania ostatniej zmiany podstawowego kursu waluty (mianownik). Kurs waluty ustala się na podstawie tabeli kursów Narodowego Banku Polskiego, kolumna „kurs średni”.

7. Koszt materiałów bezpośrednich zakupywanych po cenach transakcyjnych z importu, zużytych po dniu wejścia w życie zmiany podstawowego kursu walut, po którym nastąpił ich zakup w okresie obliczeniowym, może podlegać przeliczeniu wskaźnikami zmiany podstawowego kursu walut, ustalonymi w sposób określony w ust. 6. Koszt materiałów zmniejsza się przed przeliczeniem o wartość stanu zapasu tych materiałów na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym nastąpiła zmiana podstawowego kursu walut.

§ 7. 1. Nie przelicza się według zasad określonych w § 5 i 6 przychodów ze sprzedaży produktów nieporównywalnych, w tym również robót budowlano-montażowych, jeżeli z uwagi na właściwości tych produktów przeliczanie napotyka trudności, a:

- 1) udział przychodów ze sprzedaży produktów nieporównywalnych nie przekracza 20% wartości produkcji w cenach realizacji, sprzedanej w okresie obliczeniowym, przed wyłączeniem wpływu zmian poziomu cen lub
- 2) zmiany poziomu cen realizacji produktów nieporównywalnych w okresie obliczeniowym w stosunku do poziomu cen w roku bazowym spowodowane są wyłącznie zmianą cen materiałów bezpośrednich lub innych kosztów materialnych zaliczanych do bezpośrednich, bez względu na udział przychodów ze sprzedaży produktów nieporównywalnych w wartości produkcji w cenach realizacji, sprzedanej w okresie obliczeniowym.

2. W innych wypadkach aniżeli określone w ust. 1 przychód z dokonanej w okresie obliczeniowym sprzedaży produktów nieporównywalnych w cenach realizacji, odbiegających od poziomu cen roku bazowego, zmniejsza się o część wzrostu, a zwiększa o część spadku za rok (okres) obliczeniowy w stosunku do roku (okresu) bazowego sumy następujących składników kosztów działalności eksploatacyjnej:

- 1) wynagrodzeń,
- 2) pochodnych od wynagrodzeń (składki z tytułu ubez-

pieczeń społecznych, podatek od płac, odpisy na zakładowe fundusze socjalny i mieszkaniowy),

- 3) odpisów amortyzacyjnych majątku trwałego,
- 4) podatków.

Część kwoty wzrostu lub spadku kosztów korygującą wielkość „S” oblicza się mnożąc całą kwotę wzrostu lub spadku tych kosztów przez wskaźnik udziału przychodów ze sprzedaży produktów nieporównywalnych w łącznej wartości produkcji w cenach realizacji, sprzedanej w okresie obliczeniowym, przed wyłączeniem wpływu zmian poziomu cen.

3. Jednostki gospodarcze, które wprowadziły w ciągu roku bazowego zakładowe systemy wynagrodzeń, mogą przy dokonywaniu przeliczeń, o których mowa w ust. 2, ustalić składkę z tytułu ubezpieczeń społecznych i podatek od płac od rekompensat pieniężnych z tytułu wzrostu cen detalicznych, zaliczonych do wynagrodzeń osobowych za rok bazowy, w wysokości przypadającej za 12 miesięcy roku bazowego.

4. Ze wzrostu lub spadku kosztów roku (okresu) obliczeniowego w stosunku do roku (okresu) bazowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, wyłącza się:

- 1) wynagrodzenia wypłacane w kraju pracownikom skierowanym do pracy za granicą w jednostkach realizujących budownictwo i usługi eksportowe,
- 2) wynagrodzenia zespołów gospodarczych
- 3) pochodne od wynagrodzeń określonych w pkt 1 i 2,
- 4) składkę z tytułu ubezpieczeń społecznych i podatek od płac od rekompensat pieniężnych z tytułu wzrostu cen detalicznych, zaliczonych do wynagrodzeń osobowych w jednostkach gospodarczych, które w roku obliczeniowym wprowadziły zakładowe systemy wynagrodzeń,
- 5) rezerwę na wynagrodzenia, o której mowa w art. 5 ustawy z dnia 29 grudnia 1983 r. o Państwowym Funduszu Aktywizacji Zawodowej (Dz. U. Nr 75, poz. 334).

5. Koszty materiałów bezpośrednich lub inne koszty materialne zaliczane do bezpośrednich, dotyczące produktów nieporównywalnych, o których mowa w ust. 1 i 2, nie podlegają przeliczeniu. W razie trudności wyodrębnienia koszty te można ustalić w wysokości takiego ich udziału w łącznej sumie kosztów materiałów bezpośrednich lub innych kosztów materialnych zaliczanych do bezpośrednich, jaki stanowi przychód ze sprzedaży produktów nieporównywalnych w łącznej wartości produkcji w cenach realizacji, sprzedanej w okresie obliczeniowym, przed wyłączeniem wpływu zmian poziomu cen.

6. Jeżeli udział przychodów ze sprzedaży produktów nieporównywalnych w łącznej wartości produkcji w cenach realizacji, sprzedanej w okresie obliczeniowym, przed wyłączeniem wpływu zmian poziomu cen, przekracza 80%, można ogół wyrobów, robót i usług uznać za produkty nieporównywalne.

§ 8 1. Dokonując przeliczeń produkcji sprzedanej netto za rok obliczeniowy na produkcję sprzedaną netto

roku bazowego, stosuje się odpowiednio zasady przeliczeń określone w § 5 i 6, z tym że:

- 1) jeżeli sprzedaż jednakowych wyrobów, robót i usług następuje po różnych cenach umownych, a zakupy jednakowych materiałów i usług polegających na przewozach i pracy sprzętu budowlanego następują po różnych cenach regulowanych i umownych, to za podstawę ustalenia stosowanych w pierwszym dniu roku obliczeniowego cen średnioważonych przyjmuje się aktualne na ten dzień ceny, wynikające z cenników, informacji dostawców lub faktur za dostawy dokonane w początkach roku obliczeniowego oraz wielkość sprzedaży lub zakupów dokonanych w reprezentatywnym dla roku bazowego okresie tego roku,
- 2) wskaźniki ustalone przy każdej zmianie podstawowego kursu walut lub taryfy przewozów przekształca się w nowe wskaźniki, dzieląc liczbę 100 przez wskaźniki stosowane w roku bazowym. Jeżeli w pierwszym dniu roku obliczeniowego następuje zmiana podstawowego kursu walut lub taryfy przewozów, to uwzględnia się je odpowiednio przy ustalaniu wskaźników. Za pomocą nowych wskaźników przelicza się wartość sprzedaży na eksport po cenach transakcyjnych, zużycia materiałów bezpośrednich i paliw zakupionych po cenach transakcyjnych lub przewozów dokonanych w roku obliczeniowym przed datą wejścia w życie każdorazowej zmiany podstawowego kursu walut lub taryf przewozów.

2. Przychód ze sprzedaży produktów nieporównywalnych, o których mowa w § 7 ust. 2, oraz dotyczące tych produktów koszty materiałów bezpośrednich lub inne koszty materialne zaliczane do bezpośrednich wykazuje się w rzeczywistej wysokości.

§ 9. 1. Przy obliczaniu produkcji sprzedanej w cenach realizacji stosuje się odpowiednio, w zakresie dotyczącym wielkości „S”, przepisy § 2—4, § 5 ust. 1, 2 i 4—6, § 6 ust. 1—3 i 6, § 7 ust. 1 pkt 1 oraz § 8. Przepisy § 7 ust. 2—4 można stosować do przeliczeń cen produktów nieporównywalnych wówczas, gdy udział kosztów materialnych w wartości produkcji w cenach realizacji, sprzedanej w okresie obliczeniowym, przed wyłączeniem wpływu zmian poziomu cen nie przekracza 20%.

2. W razie eksportu usług przemysłowych, polegających na uszlachetnieniu powierzzonego surowca, do wartości sprzedaży usług dodaje się wartość uszlachetnionego surowca, wycenionego według cen krajowych.

§ 10. Zasady obliczania przez jednostki gospodarcze, zaliczone do działu „przemysł”, produkcji sprzedanej w cenach zbytu i jej ewentualnych przeliczeń określają przepisy o sprawozdawczości statystycznej Głównego Urzędu Statystycznego, z uwzględnieniem przepisu § 2 ust. 2 i 3, § 3 ust. 2 i § 9 ust. 2.

§ 11. 1. Jednostki badawcze ustalają produkcję sprzedaną netto według formuły określonej w § 2 ust. 1, z tym że:

- 1) w wielkości „S” uwzględnia się przychody ze sprzedaży prac badawczych, wyników prac badawczych,

patentów oraz licencji na stosowanie wyników prac badawczych, prac z zakresu działalności ogólnotechnicznej i wdrożeń — zwanych dalej pracami badawczymi, oraz przychody ze sprzedaży produkcji doświadczalnej, unikalnych urządzeń i aparatury, innej produkcji, robót, prac i usług, w tym także produkcji małotonażowej i małoseryjnej — zwanej dalej inną produkcją, w tym także prac własnych finansowanych z funduszu rozwoju;

- 2) wielkość „S” zwiększa się o wzrost, zmniejsza zaś o spadek między początkiem roku a końcem okresu stanu prac badawczych w toku oraz stanu innej produkcji w toku, wycenionych po technicznym koszcie wytworzenia;
- 3) do wielkości „M” zalicza się również koszt nabytych od innych jednostek usług badawczych oraz wartość nabytej aparatury specjalnej.

2. Jednostki badawcze ustalają przyrost produkcji sprzedanej netto bez wyłączenia wpływu zmian poziomu cen. Jeżeli jednak udział przychodów ze sprzedaży innej produkcji przekracza w okresie obliczeniowym 20% wielkości „S”, to przychody ze sprzedaży innej produkcji oraz materiały bezpośrednie lub inne koszty materiałne zaliczane do bezpośrednich, zużyte do wytworzenia innej produkcji, przelicza się według zasad określonych w § 5—7.

§ 12. 1. Jednostki handlu rynkowego obliczają produkcję sprzedaną netto według formuły określonej w § 2 ust. 1, z tym że:

- 1) produkcji sprzedanej wyrażonej w cenach realizacji nie koryguje się o podatek obrotowy i dotacje przedmiotowe.
- 2) z produkcji sprzedanej w cenach realizacji wyłącza się sprzedaż napojów alkoholowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i z 1984 r. Nr 34, poz. 184).
- 3) przyrost produkcji sprzedanej netto oblicza się bez wyłączenia wpływu zmian poziomu cen, w tym także podatku obrotowego lub dotacji przedmiotowych, z wyjątkiem zmian stawek urzędowych marż handlowych.

2. W razie stosowania miernika produkcji sprzedanej w cenach realizacji, jednostki handlu rynkowego stosują zasady określone w § 9, z tym że:

- 1) produkcja sprzedana obejmuje wyłącznie przychody ze sprzedaży z tytułu działalności handlowej (detalu, gastronomii i hurtu — bez skupu) oraz produkcyjnej i usługowej dokonanej na zewnątrz jednostki; ze sprzedaży wyłącza się sprzedaż dokonywaną przez agentów, którym powierzono w agencję prowadzenie placówek sprzedaży lub usługowych na warunkach umowy zlecenia oraz sprzedaż napojów alkoholowych, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

2) produkcji sprzedanej nie zmniejsza się o wartość sprzedanych towarów według cen zakupu.

3) przyrost produkcji sprzedanej oblicza się bez wyłączenia wpływu zmian poziomu cen, w tym także podatku obrotowego lub dotacji przedmiotowych.

3. Organ założycielski może w wypadkach uzasadnionych zawiesić z własnej inicjatywy lub na wniosek

Ministra Finansów stosowanie przepisów ust 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3.

4. Przepisy ust. 1 i 2:

- 1) nie dotyczą samodzielnie bilansujących jednostek produkcyjnych, w tym także budowlano-remontowych i transportowych, wchodzących w skład jednostek handlu rynkowego; jednostki te obliczają produkcję sprzedaną netto według zasad określonych w § 2—8;
- 2) mogą mieć zastosowanie do działalności usługowej i produkcji nakładczej tylko wówczas, gdy jednostka handlu rynkowego stosuje do każdej działalności dla ustalenia wskaźnika przyrostu wolnego od obciążeń, w innych wypadkach do działalności usługowej i produkcji nakładczej stosuje się zasady określone w § 2—9.

5. Wojewódzkie związki spółdzielcze (jednostki równorzędne) mogą stosować do prowadzonej przez siebie działalności handlowej miernik produkcji sprzedanej w cenach realizacji, określony w ust. 2.

§ 13. 1. Dane stanowiące podstawę obliczenia produkcji sprzedanej netto oraz produkcji sprzedanej w cenach realizacji lub zbytu ustala się na podstawie ksiąg rachunkowych, a jeżeli nie wynikają z ksiąg — na podstawie odpowiedniej dokumentacji.

2. Jednostki gospodarcze są zobowiązane do prowadzenia wykązu zmian cen (stawek), które powinny lub mogą być uwzględnione przy dokonywaniu przeliczeń, o których mowa w § 5 i 6.

3. Jeżeli przyrost produkcji sprzedanej netto jest wyższy aniżeli powiększony o 3 punkty przyrost produkcji sprzedanej w cenach realizacji, po wyłączeniu wpływu zmian poziomu cen, to jednostka gospodarcza dołączy do deklaracji dotyczącej należności z tytułu obciążeń na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej wyjaśnienia uzupełnione odpowiednimi wyliczeniami.

§ 14. 1. Prawdliwość obliczenia produkcji sprzedanej netto i produkcji sprzedanej w cenach realizacji lub zbytu podlega badaniu w toku weryfikacji rocznych sprawozdań finansowych.

2. W jednostkach gospodarczych, w których weryfikację rocznych sprawozdań finansowych przeprowadzają inne organy aniżeli organy Ministra Finansów, prawdziwość ustalenia produkcji sprzedanej netto i produkcji sprzedanej w cenach realizacji lub zbytu podlega badaniu przez urzędy i izby skarbowe w toku kontroli podatkowej.

§ 15. Traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 1984 r. w sprawie szczegółowych zasad obliczania produkcji sprzedanej netto oraz produkcji sprzedanej dla ustalenia obciążeń na Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej (Monitor Polski Nr 3, poz. 24 i Nr 23, poz. 159).

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie po raz pierwszy przy obliczaniu obciążeń na Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej za pierwszy kwartał 1985 r.

Minister Finansów: S. Niechaj